

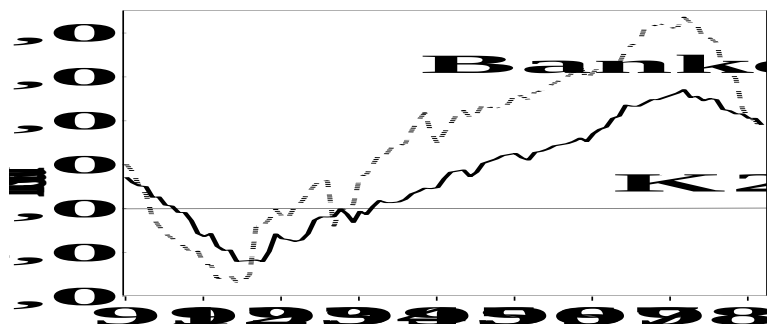
RAPPORT FOR FINANSINSTITUSJONER

1. kvartal 1999

Foreløpige tall

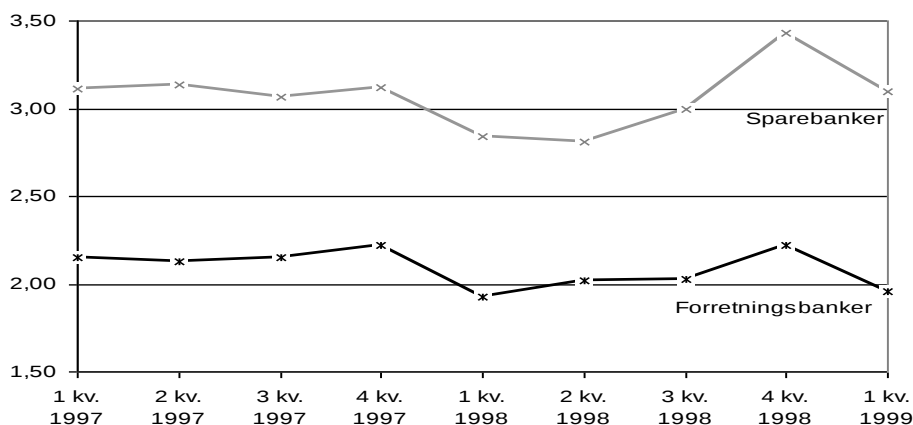
	Side
Hovedinntrykk	1
Makroøkonomisk bakgrunn	4
Forretningsbanker	6
Sparebanker	9
Kredittforetak	12
Finansieringsselskaper	14
Skadeforsikringsselskaper	16
Livsforsikringsselskaper	20
Vedlegg og tabeller	

Vekst i innenlandsk kreditt i alt (K2) og fra private banker

Kilde: Norges Bank

Kvartalsvis utvikling i nettorente i forretningsbanker og sparebanker i prosent av GFK*

*annualiserte prosenter

Kilde: Innsendte nøkkeltall/Finansdatabasen

RESULTATRAPPORTER FOR DE ENKELTE BRANSJER

3. BANKER

Forretningsbankene og de 30 største sparebankene har rapportert resultater og nøkkeltall til Kredittilsynet for 1. kvartal 1999. Tallene er foreløpige. Ny regnskapslov medfører enkelte endringer i resultat – og balanse, og det er kun de største bankene og enkelte av de mellomstore bankene som har omarbeidet tidligere rapporterte tall. Dette vanskeliggjør sammenligning av tallene for 1. kvartal med tall for tidligere perioder.

I rapporten for 1. kvartal 1999 er det i større grad valgt å fokusere på poster som ikke påvirkes i vesentlig grad av endringene i ny regnskapslov. I resultatregnskapet er det tatt hensyn til reklassifiseringen av sikringsfondsavgiften for de bankene som ikke har omgjort tidligere års regnskaper.

3.1 Forretningsbanker

Utenlandske bankers filialer i Norge og Postbanken er ikke inkludert i tallene.

Resultatutvikling

Tabell 3.1.1. Resultattall for forretningsbanker totalt (morbank)

	1. kvartal 1999		1. kvartal 1998		19 98	
	mill. kr.	% GFK	mill. kr.	% GFK	mill. kr.	% GFK
Nettorenter	2 823	1,89	2 531	1,86	11 455	2,01
Andre inntekter	2 015	1,35	1 797	1,32	4 888	0,86
-herav kursgev/tap	721	0,48	383	0,28	1 157	0,20
Andre kostnader	2 650	1,77	2 555	1,88	10 995	1,92
-herav lønn/adm.k..	2 030	1,36	1 951	1,43	8 183	1,43
Driftsres. før tap	2 188	1,46	1 773	1,30	5 347	0,94
Bokførte tap/tilb.før	56	0,04	-21	-0,02	1 654	0,29
Nedskr./gev/tap vp	1	0,00	7	0,01	192	0,03
Res av ord.drift før skatt	2 132	1,42	1 801	1,32	3 885	0,68

Netto renteinntekter utgjør 1,89 prosent av GFK i 1. kvartal 1999, som er omlag samme nivå som samme periode i 1998. Både i forhold til gjennomsnittet for 1998 og tallene for 4. kvartal 1998 (2,22) representerer dette en nedgang i netto renteinntekter. Forretningsbankene økte rentemarginene i 4. kvartal 1998 som følge av det økte rentenivået. Konkurransforholdene har gjort det vanskelig for bankene å opprettholde den økte marginen i 1. kvartal 1999.

Når det gjelder andre inntekter utenom inntekter fra verdipapirer og valuta er disse redusert med 8,5 prosent sammenlignet med 1. kvartal 1998. Det er inntekter fra eierinteresser i andre selskaper og andre driftsinntekter som viser nedgang. Netto provisjonsinntekter er stabile sammenlignet med samme periode i 1998. Kostnadene har økt med 3,7 prosent sammenlignet

med tilsvarende periode i 1998. Høye IT-kostnader og økte lønnskostnader bidrar til økningen i kostnader. Målt i forhold til GFK viser imidlertid kostnadene nedgang fra 1,88 prosent i 1. kvartal 1998 til 1,84 prosent i 1. kvartal 1999 (korrigert for sikringsfondsavgift).

Det er i hovedsak de økte netto renteinntektene som øker driftsresultat før tap. I tillegg har merverdier og netto kursgevinster på verdipapirer og valuta økt med 338 mill. kroner sammenlignet med 1. kvartal 1998 som bedrer resultatet ytterligere.

Forretningsbankenes samlede tap på utlån og garantier er 56 mill. kroner i 1. kvartal 1999, som tilsvarer 0,04 prosent av GFK. I tilsvarende periode i 1998 hadde forretningsbankene 21 mill. kroner i netto inntektsføring av tap. Til tross for at samlede tap på utlån er på et lavt nivå er det likevel enkelt banker som har bokført betydelig tap

Balanseutvikling

Tabell 3.1.2. Prosentvis årlig vekst i utvalgte balanseposter og nøkkeltall

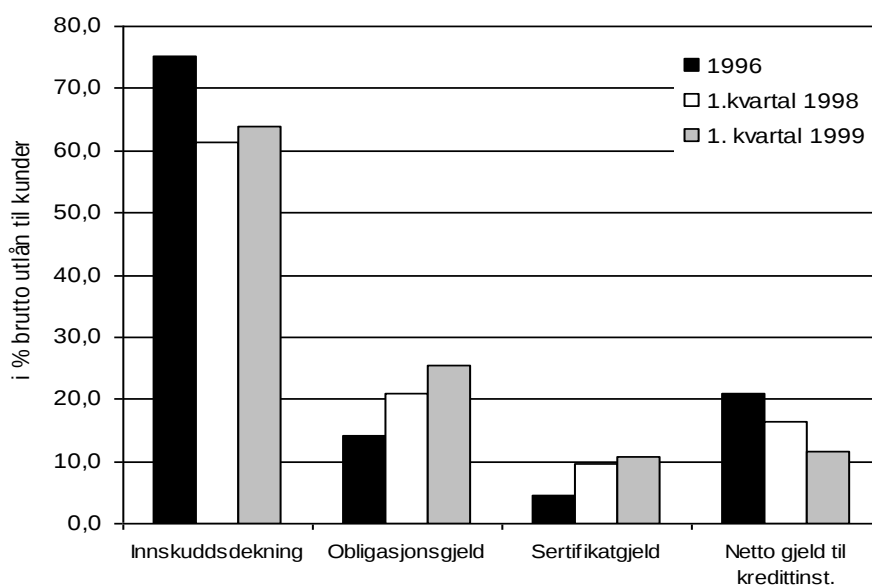
	1. kvartal 1999	vekst i %	1. kvartal 1998	4. kvartal 1998	vekst i %
	mill.kr	siste år	mill. kr.	mill. kroner	siste kvartal
Forvaltningskapital.	599 453	7,7	556 532	570 411	5,1
Brutto utlån til kunder	429 901	0,4	428 311	422 010	1,9
Brutt utlån ekskl. BN-bank	423 026	4,1	406 219	414 979	1,9
Innskudd fra kunder	263 201	4,8	251 255	265 312	-0,8
Innskudd fra banker*	93 734	3,6	90 440	98 160	-4,5
Gjeld ved utst. av verdip.	163 105	21,6	134 142	141 586	15,2
Tapsavsetninger	9 305	3,6	8 979	9 528	-2,3
herav uspesifiserte tapsavs.	4 359	29,4	3 368	4 325	0,8
herav spesifiserte tapsavs.	4 945	-11,9	5 611	5 178	-4,5
Netto nullstilte lån	6 434	55,6	4 137	6 448	-0,2
Netto misligholdte lån	6 968	55,5	4 479	6 192	12,5
	1 kv.1999		1 kv. 1998	4 kv. 1998	
Tapsavs. i % av br. utlån	2,2		2,1	2,3	
Uspes.tapsavs i % av br. utlån	1,0		0,8	1,0	
Net. nullst. lån i % av br. utlån	1,5		1,0	1,5	
Net. misligh. lån i % av br. utlån	1,6		1,0	1,5	

* Kilde: finansdatabasen

Utlånsveksten ble betydelig redusert fra om med andre kvartal 1998 for forretningsbankene totalt, i hovedsak som følge av redusert vekst i de største forretningsbankene. Utlånene økte med 4,5 prosent i 1998, mens veksten ved utgangen av 1. kvartal 1998 var 17,6 prosent. (korrigert for Vital).

Innskudd fra kunder har økt med 4,8 prosent siste år. I forhold til brutto utlån utgjør innskudd fra kunder 61,2 prosent ved utgangen av kvartalet. Innskuddsdekningen har økt svakt sammenlignet med ett år tilbake, i hovedsak som følge av lavere vekst i utlån. Dersom BN-bank holdes utenfor er innskuddsfinansieringen av utlån tilnærmet uendret sammenlignet med ett år tilbake. Forretningsbankene har i større grad finansiert utlån ved innlån i verdipapirmarkedet, og det er i stor grad langsiktig opplåning i obligasjonsmarkedet som øker.

Figur 3.1.1. Utvalgte gjeldsposter i prosent av brutto utlån fra kunder

Totale tapsavsetninger utgjør 2,2 prosent av brutto utlån til kunder, hvor de uspesifiserte tapsavsetningene utgjør 1,0 prosent. Uspesifiserte tapsavsetninger har økt i alle banker sammenlignet med 1. kvartal 1998. Nivået på tapsavsetningene er betydelig høyere for de største forretningsbankene enn det som gjelder for de øvrige. Netto nullstilte lån og netto misligholdte lån viser økning sammenlignet med ett år tilbake. En stor del av denne økningen kom i 4. kvartal 1998.

Soliditet

Endringene i soliditet i forhold til fjor må tolkes med forsiktighet da få banker har omregnet kapitaldekning for 1. kvartal 1998 i samsvar med ny regnskapslov.

Foreløpige tall for kjernekapitaldekningen viser stabilisering for de største forretningsbankene i hovedsak som følge av redusert vekst. De øvrige forretningsbankene har ved utgangen av 1. kvartal 1998 fremdeles en sterk vekst i utlån, men som følge av at flere av bankene innhentet ny kapital gjennom emisjon i 1998, har kjernekapitaldekningen holdt seg på et stabilt nivå i forhold til ett år tilbake.

Foreløpig tall for gjennomsnittlig kjernekapitaldekning er 7,8 prosent for forretningsbankene ved utgangen av 1. kvartal 1999. Sammenlignet med ett år tilbake er kjernekapitaldekningen økt med 0,4 prosentpoeng. I forhold til utgangen av 1998 viser kjernekapitaldekningen økning på 0,1 prosentpoeng.

Kjernekapitaldekningen viser økning for 8 av 13 forretningsbanker sammenlignet med utgangen av 1. kvartal 1998. I forhold til utgangen av 1998 har 7 av 13 forretningsbanker økt kjernekapitaldekningen.

3.2 Sparebanker

Resultatutvikling

Tabell 3.2.1. Resultatposter for de 30 største sparebankene

	1 kvartal 1999		1 kvartal 1998		1998	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr.	% av GFK
Nettorente	2 477	2,86	2 000	2,59	9 055	2,82
Andre inntekter	1 020	1,18	653	0,85	2 294	0,71
herav kursgev	289	0,33	121	0,16	72	0,02
Andre kostnader	1 772	2,04	1 632	2,12	7 024	2,18
herav lønn og admk.	829	0,96	792	1,03	3 273	1,02
Driftres. før tap	1 726	1,99	1 020	1,32	4 325	1,35
Bokførte tap	140	0,16	-22	-0,03	627	0,19
gev/tap lang sikt	166	0,19	183	0,24	315	0,10
Resultat av ord drift	1 752	2,02	1 225	1,59	4 014	1,25

I de tretti største sparebankene er resultat av ordinær drift før skatt 1 752 mill. kroner, som utgjør 2,02 prosent av GFK. Dette er en økning på 527 mill. kroner i forhold til samme periode i fjor, eller 0,43 prosentpoeng i forhold til GFK. Resultat av ordinær drift har økt i alle grupper sparebanker.

Som for forretningsbankene, har sparebankenes netto renteinntekter økt sammenlignet med 1. kvartal 1998. Netto renteinntekter har økt med 477 mill. kroner i perioden, som tilsvarer en økning på 0,27 prosentpoeng målt i forhold til GFK. I forhold til 4. kvartal 1998 viser netto renteinntekter nedgang, men som tidligere nevnt var fjerde kvartal 1998 et spesielt godt kvartal som følge av renteøkningen på slutten av 3. kvartal 1998.

Alle grupper sparebanker har hatt økning i andre inntekter eksklusive inntekter fra verdipapirer. Samlet for de 30 største sparebankene har andre inntekter økt med 37 prosent. Kostnadene har økt med 9 prosent i forhold til 1. kvartal 1998. Det er de mindre sparebankene som har hatt størst økning i kostnader i perioden.

Driftsresultat før inntekter fra verdipapirer og tap har økt med 538 mill. kroner i forhold til 1. kvartal 1998. Målt i forhold til GFK er resultatet forbedret med 0,5 prosentpoeng. Økte inntekter fra verdipapirer og merverdier i verdipapirporteføljen øker resultatet ytterligere med 168 mill. kroner.

Samlede tap på utlån for de 30 største sparebankene er 141 mill. kroner etter første kvartal i 1999, som utgjør 0,16 prosent av GFK. I samme periode i fjor netto inntektsførte sparebankene 16 mill. kroner i tap på utlån.

Svenske ForeningsSparebanken har kommet inn som eier med 24 prosent i Sparebank 1-gruppen. Eierandelen er ervervet gjennom rettet emisjon mot ForeningsSparebanken. De fire sparebankene i Sparebank1-gruppen har dermed redusert sin eierandel, og gevinsten ved salget er ført under netto kursgevinster på anleggsmidler.

Balanseutvikling

Tabell 3.2.2. Utvalgte balanseposter og nøkkeltall ved utgangen av 1998, og prosentvis vekst fra året før for de 30 største sparebankene

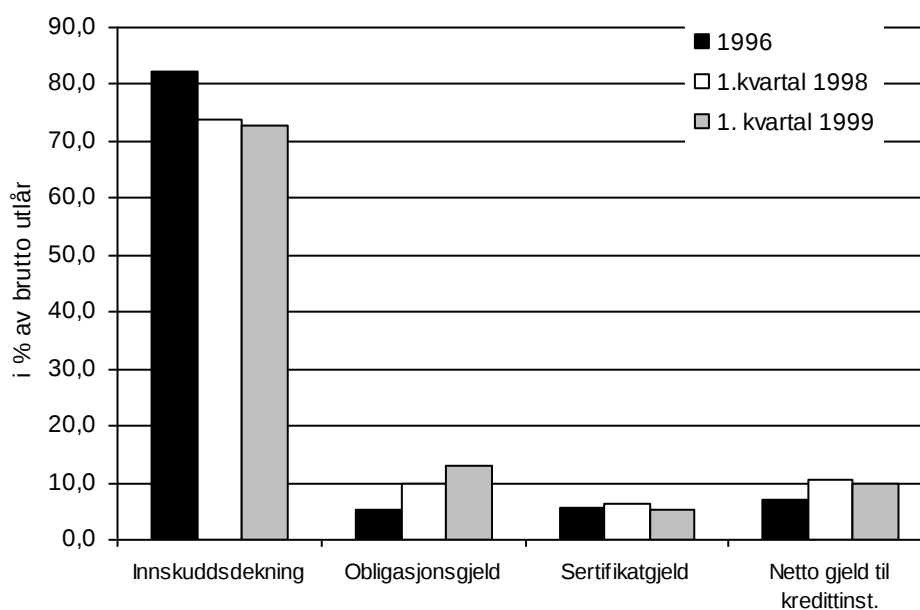
	1. kvartal 1999	vekst i %	1. kvartal 1998	4. kvartal 1998	vekst i % siste
	mill.kr	siste år	mill. kr.	mill. kroner	kvartal
Forvaltningskapital.	351 052	11,0	316 143	338 186	3,8
Brutto utlån til kunder	294 293	9,4	268 923	288 615	2,0
Innskudd fra kunder	203 677	8,5	187 742	197 844	2,9
Innskudd fra banker*	37 707	2,2	36 905	41 261	-8,6
Gjeld ved utst. av verdip.	62 576	23,63	50 613	58 371	7,2
Tapsavsetninger	5 027	0,7	4 991	4 878	3,1
herav uspesifiserte tapsavs.	2 345	20,2	1 950	2 251	4,2
herav spesifiserte tapsavs.	2 682	-11,8	3 041	2 627	2,1
Netto nullstilte lån	1 390	-18,4	1 703	1 457	-4,6
Netto misligholdte lån	2 714	-10,4	3 028	2 422	12,1
	1 kv.1999		1 kv. 1998	4 kv. 1998	
Tapsavs. i % av br. utlån	1,7		1,9	1,7	
Uspes.tapsavs i % av br. utlån	0,8		0,7	0,8	
Net. nullst. lån i % av br. utlån	0,5		0,6	0,5	
Net. misligh. lån i % av br. utlån	0,9		1,1	0,8	

* hentet fra finansdatabasen

Årsveksten i brutto utlån fra de 30 største sparebankene var ved utgangen av 1. kvartal 1999 på 9,4 prosent, som er klart lavere enn ett år tilbake. Sammenlignet med utgangen av 1998 er veksten i utlån redusert med 1,1 prosentpoeng. Innskudd fra kunder har økt med 8,5 prosent siste år.

Figur 3.2.1. viser utviklingen i utvalgte gjeldsposter for sparebanker totalt. Figuren viser at innskuddsdekning av utlån har gått ned, mens innlån i obligasjonsmarkedet har økt sammenlignet med ett år tilbake.

Figur 3.2.1. Utvikling i utvalgte gjeldsposter for grupper av sparebanker

Spesifiserte tapsavsetninger reduseres mens de uspesifiserte tapsavsetningene øker sammenlignet med 1. kvartal 1998. Totale tapsavsetninger tilsvarer 1,7 prosent av brutto utlån for de 30 største sparebankene som er omlag samme nivå som ett år tilbake. Uspesifiserte tapsavsetninger utgjør 0,8 prosent. Netto misligholdte engasjementer viser ingen dramatisk utvikling for sparebankene.

Soliditet

Foreløpige tall for gjennomsnittlig kjernekapitaldekningen for sparebanker totalt er 11,6 prosent ved utgangen av 1. kvartal 1999. Kjernekapitaldekningen har økt med 0,3 prosentpoeng sammenlignet med ett år tilbake. I forhold til utgangen av 1998 er kjernekapitaldekningen redusert med 0,1 prosentpoeng.

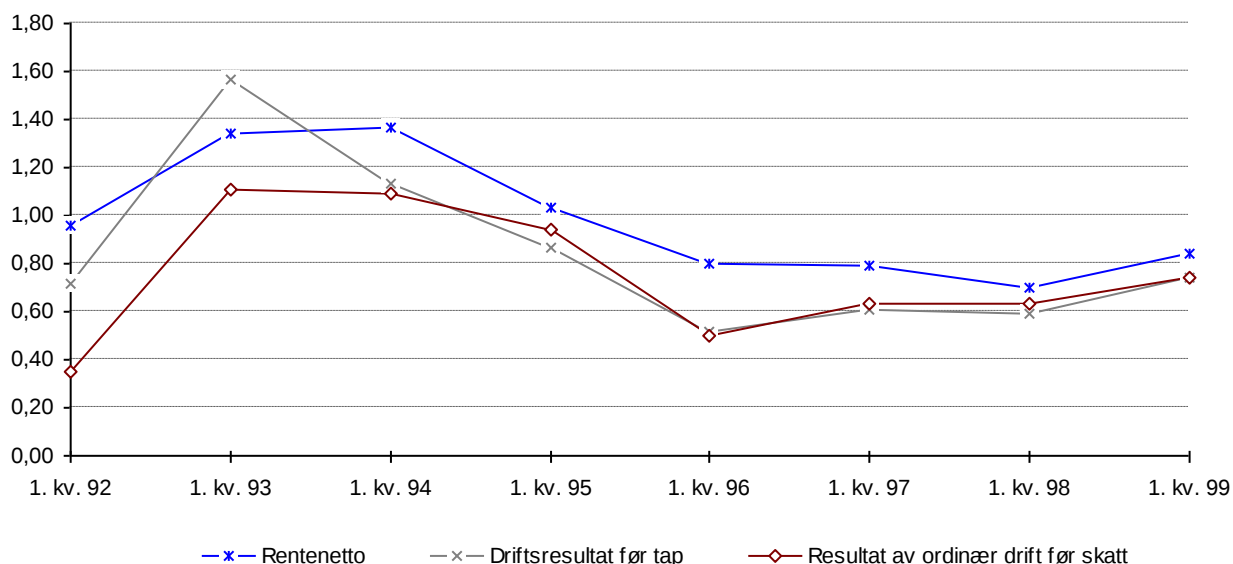
Ved å se nærmere på enkelt banker har kjernekapitaldekningen blitt redusert i 25 av de 30 største sparebankene sammenlignet med utgangen av 1. kvartal 1998. Sammenlignet med utgangen av 1998 er kjernekapitaldekningen redusert for 20 av de 30 største sparebankene.

4. FINANSIERINGSFORETAK

4.1 Kredittforetak

Kredittilsynet har innhentet foreløpige resultat- og nøkkeltall for 1. kvartal 1999 fra samtlige 9 kredittforetak.

Figur 4.1.1 - Resultatutvikling i prosent av GFK

Resultatutvikling

Rentenettoen har økt sammenlignet med både 1. kvartal 1998 og utgangen av 1998. Isolert sett viste rentenettoen en økning i 3. og 4. kvartal 1998, mens økningen er mer markert i 1. kvartal 1999.

Kursgevinstene på verdipapirer er noe lavere enn for 1. kvartal i fjor, mens andre driftskostnader er redusert det siste året.

Tabell 4.1.1 - Resultatposter

	1. kvartal 1999		1. kvartal 1998	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	296	0,84	200	0,70
Andre inntekter	34	0,10	44	0,16
Andre kostnader	67	0,20	77	0,27
Driftsres. før tap	263	0,74	167	0,59
Bokførte tap	0	0,00	-13	-0,04
Resultat ord. drift	263	0,74	180	0,63

Inntektsføring av tap på utlån for 1. kvartal 1999 er redusert med 13 mill. kroner sammenlignet med 1. kvartal 1998. Resultat av ordinær drift før skatt utgjør 0,74 prosent av GFK. Dette er en forbedring på 0,11 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Balanseutvikling

Utlån til kunder har økt med 29,2 prosent (23 mrd. kroner) de siste 12 månedene. Den kraftige veksten skyldes at Bolig- og Næringskreditt startet sin virksomhet i desember 1998. Selskapet ble etablert som et datterselskap av BN-Bank og fikk overført 17 mrd. kroner av bankens utlånsportefølje. Dersom Bolig- og Næringskreditt holdes utenfor, er tolv månedersveksten på 6,9 prosent. Økningen i nullstilte lån og misligholdte lån skyldes at BN-Kreditt har kommet inn som nytt selskap.

Tabell 4.1.2 - Balanseposter (prosent og mill. kroner)

	31.03.1999	% vekst	31.03.1998
Forvaltningskapital	146 062	21,8	119 919
Brutto utlån til kunder	103 143	29,2	79 857
Brutto utlån ekskl. BN-Kreditt	85 371	6,9	79 857
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	105 603	12,7	93 686
Nullstilte lån	60	12,7	54
i prosent av brutto utlån	0,06		0,06
Misligholdte lån	196	24,8	157
i prosent av brutto utlån	0,19		0,20
Tapsavsetninger	237	19,1	199
i prosent av brutto utlån	0,23		0,25

Kapitaldekning

Foreløpige tall for kredittforetakene viser at kjernekapitaldekningen er redusert med 0,36 prosentpoeng sammenlignet med utgangen av 1. kvartal 1998. Hvis Bolig- og Næringskreditt holdes utenfor, er nedgangen på 0,24 prosentpoeng og skyldes en økning i beregningsgrunnlaget på 2,0 prosent siste 12 måneder.

Tabell 4.1.3 - Kapitaldekningstall (prosent og mill. kr) for kredittforetak totalt

	31.03.1999*	31.12.1998	31.03.1998
Kjernekapitalprosent	12,54	12,83	12,90
Kapitaldekningsprosent	15,62	15,97	16,53
Kjernekapital	9 279	9 073	7 359
Tilleggskapital	2 495	2 434	2 442
Netto ansvarlig kapital	11 557	11 291	9 432
Beregningsgrunnlag	73 980	70 700	57 056

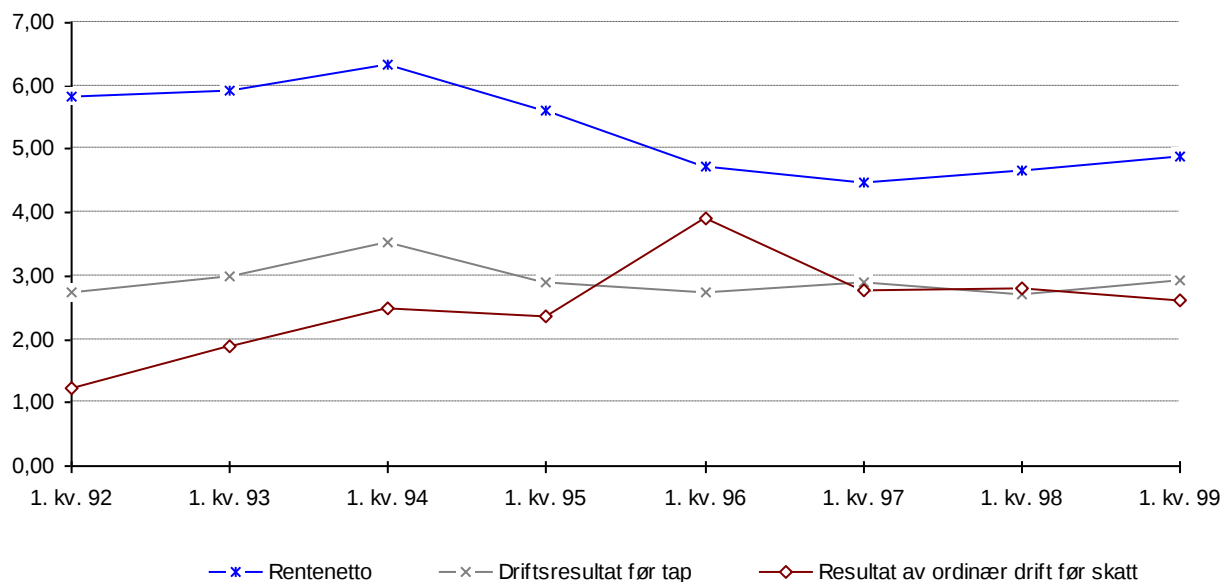
**foreløpige tall fra kapitaldekningsoppgaven (rapport 800)*

Kjernekapitaldekningen er redusert fra 1. kvartal 1998 for 3 av de 7 kredittforetakene som har sammenlignbare tall. Alle selskapene dekker inn kravet til kapitaldekning med kjernekapital ved utgangen av 1. kvartal 1999.

4.2 Finansieringsselskaper

Kredittilsynet har innhentet foreløpige resultat- og nøkkeltall fra 22 finansieringsselskaper for 1. kvartal 1999. Tallene for 1. kvartal 1998 gjelder de samme selskapene.

Figur 4.2.1 – Resultatutvikling i prosent av GFK

Resultatutvikling

Finansieringsselskapenes har i 1. kvartal 1999 økt nettorenten med 0,21 prosentpoeng sammenlignet med 1. kvartal i fjor. Nettorenten for de samme 22 selskapene utgjorde ved utgangen av 1998 4,40 prosent av GFK. Finansieringsselskapene har stor grad av kortsiktig funding, og dette medførte at rentekostnadene økte raskt når rentenivået steg i 1998. Hevingen av selskapenes utlånsrente fikk størst effekt på renteinntektene mot slutten av året. Isolert sett gikk nettorenten ned i de tre første kvartalene i 1998, mens det var en markert økning i 4. kvartal. Økningen i nettorenten er enda tydeligere i 1. kvartal 1999.

Tabell 4.2.1 – Resultatposter

	1. kvartal 1999		1. kvartal 1998	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	441	4,89	354	4,68
Andre inntekter	211	2,33	182	2,40
Andre kostnader	388	4,30	332	4,38
Driftsres. før tap	264	2,92	204	2,70
Bokførte tap	26	0,29	-8	-0,10
Resultat ord. drift	238	2,63	212	2,80

Finansieringsselskapene har en økning i bokførte tap fra 1. kvartal 1998. Målt prosent av GFK er resultat av ordinær drift før skatt 0,17 prosentpoeng svakere enn for 1. kvartal 1998.

Balanseutvikling

Brutto utlån til kunder har økt med 16,9 prosent (5,2 mrd. kroner) fra 1. kvartal 1998. Økningen har vært størst på leasingområdet. Leasing utgjør nesten halvparten av finansieringsselskapenes utlån, og andelen har vært stabil det siste året.

Tabell 4.2.2 – Balanseposter (prosent og mill. kroner)

	31.03.1999	% vekst	31.03.1998
Forvaltningskapital	36 765	16,1	31 654
Brutto utlån til kunder	36 338	16,9	31 092
Innlån og gjeld til kunder	5 945	6,1	5 601
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 020	51,0	2 000
Nullstilte lån	360	15,8	311
i prosent av brutto utlån	0,99		1,00
Misligholdte lån	575	1,0	569
i prosent av brutto utlån	1,58		1,83
Tapsavsetninger	1 012	1,5	997
i prosent av brutto utlån	2,78		3,20

Kapitaldekning

Foreløpige tall for finansieringsselskapene viser en nedgang i kjernekapitaldekningen på 1,39 prosentpoeng sammenlignet med utgangen av 1. kvartal 1998. Dette skyldes i hovedsak en økning i beregningsgrunnlaget på 16,1 prosent de siste 12 månedene. Ingen selskaper har medregnet resultatet hittil i år i kjernekapitalen.

Tabell 4.2.3 - Kapitaldekningstall (prosent og mill. kr) for finansieringsselskapene totalt

	31.03.1999*	31.12.1998	31.03.1998
Kjernekapitalprosent	12,00	11,99	13,39
Kapitaldekningsprosent	13,02	13,40	14,78
Kjernekapital	4 332	4 239	4 167
Tilleggskapital	487	497	434
Netto ansvarlig kapital	4820	4 735	4 598
Beregningsgrunnlag	36 108	35 348	31 107

** foreløpige tall fra kapitaldekningsoppgaven (rapport 800)*

Av de 22 finansieringsselskapene som har rapportert foreløpige resultat- og nøkkeltall, har 12 selskaper redusert kjernekapitaldekningen sammenlignet med utgangen av 1. kvartal 1998. 4 selskaper dekker ikke inn kravet til kapitaldekning med kjernekapital. 3 av de 5 største selskapene har en nedgang i kjernekapitaldekningen fra 1. kvartal i fjor.

5. FORSIKRINGSSELSKAPER

5.1 Skade- og kredittforsikringsselskaper

Resultatutvikling (49 selskaper)

Etter første kvartal 1999 hadde selskapene i utvalget premieinntekter for egen regning på 5,5 mrd.kr., en økning på 8,9% i forhold til året før. Erstatningskostnadene steg betydelig, opp 18% til 4,9 mrd.kr, samtidig som driftskostnadene steg 11% til 1,6 mrd.kr. Combined ratio for samtlige selskaper endte dermed på 118,7%, mot 111% året før. Resultat av teknisk regnskap ble negativt med –676 mill.kr. På grunn av bedre finansinntekter viste selskapene som gruppe likevel en svak forbedring i resultat av ordinær virksomhet, opp fra 840 mill.kr til 880 mill.kr.

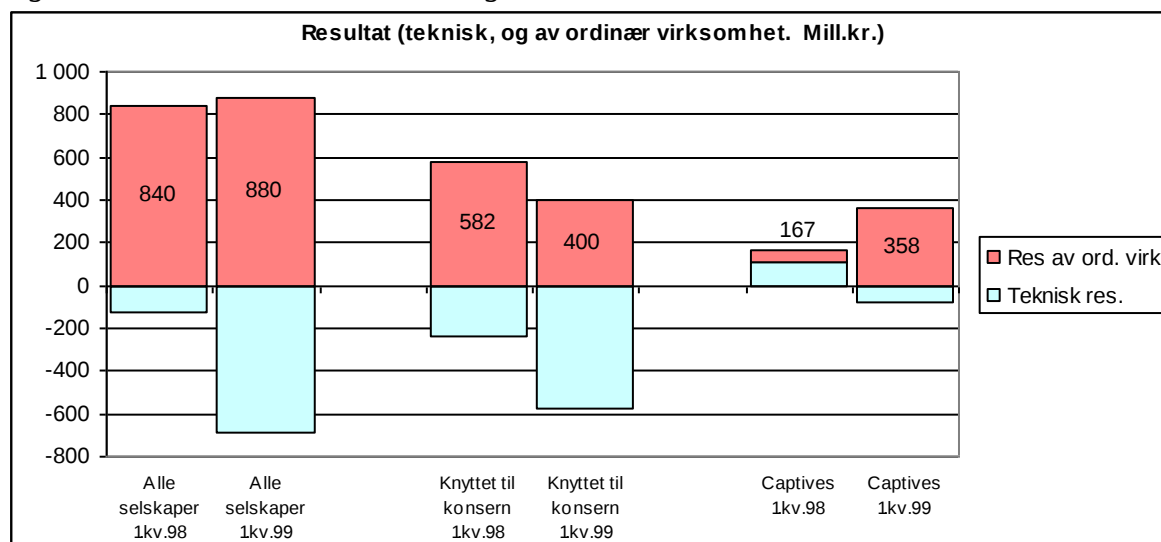
De ulike undergrupper av selskaper, og deres respektive markedsandeler vises i tabell 5.1.1.

Tabell 5.1.1 Markedsandeler

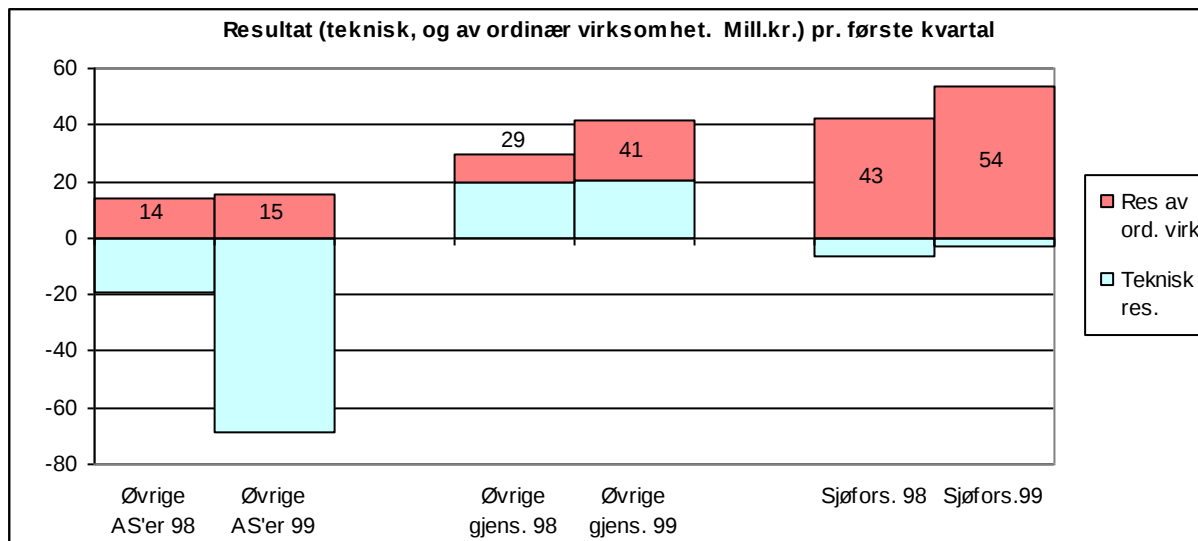
	I konsern	Captives	Øvrige AS'er	Gjensidige sjøfors.selsk.	Øvrige gjensidige	Kreditt-forsikring
Forfalt bruttopremie	83,8 %	5,8 %	6,6 %	2,3 %	1,3 %	0,2 %
Forvaltningskapital	71,6 %	15,1 %	7,7 %	3,4 %	1,5 %	0,8 %

I figurene 5.1.1 og 5.1.2 vises utviklingen i teknisk resultat og resultat av ordinær virksomhet for første kvartal. (Det gjøres oppmerksom på at skalaen er ulik for de to figurer.)

Figur 5.1.1 Resultat 1.kvartal 1998 og 1. kvartal 1999

Figur 5.1.2 Resultat 1. kvartal 1998 og 1. kvartal 1999

Tre av gruppene så til dels kraftig forverring av det teknisk resultatet jamført med situasjonen ett år tidligere.

Selskaper knyttet til **konsern** så en forverring av teknisk resultat med 332 mill.kr., først og fremst forårsaket av en 18% økning i erstatninger. Netto finansinntekter var noe bedre enn året før, men resultat av ordinær virksomhet ble likevel 182 mill.kr. lavere.

Captive-selskapene svekket det tekniske resultatet fra +107 mill.kr. til -81 mill.kr. Også her var erstatningene klart høyere enn året før, opp 66%, men i tillegg trakk posten "Sum endring i sikkerhetsavsetninger mv." (fra 72 mill.kr. til 236 mill.kr.) sterkt i retning av et negativt resultat. Grunnet økte netto finansinntekter var ordinært resultat for gruppen mer enn doblet fra året før.

I de **Øvrige aksjeselskaper** økte Combined ratio fra 128,9% til 143,1%.

Finansinntektene var klart høyere dette kvartalet enn tilsvarende i 1998, slik at gruppens resultat av ordinær virksomhet viser en svak forbedring på 11,8%.

I tabell 5.1.2 vises de ulike gruppers combined ratio, dvs summen av erstatninger og driftskostnader dividert med premieinntekter (alle størrelser f.e.r.).

Tabell 5.1.2 Combined ratio, ulike grupper

	Selskaper tilkn. konsern	Øvrige aksje-selskaper	Øvrige gjensidige selskaper	Gjensidige sjøfors.selskaper	Captives
1.kvartal 1999	120,4 %	143,1 %	81,7 %	105,5 %	69,2 %
1.kvartal 1998	113,8 %	128,9 %	92,6 %	89,2 %	40,6 %

Skadeforsikringskonsern

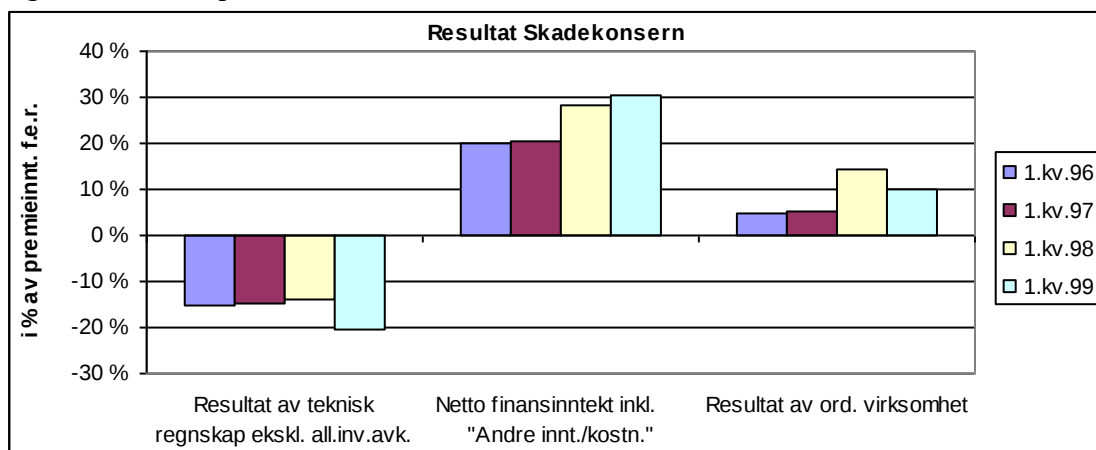
Siden skadeforsikringsnæringen er dominert av et fåtall store aktører, vil de videre kommentarer til førstekvartalsresultatene begrenses til de tre største skadekonsern: Gjensidige Skadegruppen, Storebrand Skadekonsern og Vesta Forsikring Konsern (skadedelen). Disse tre enhetene hadde i første kvartal en markedsandel (målt etter opptjent premie f.e.r.) på over 80%.

Opptjent premie for egen regning var for disse tre 8,8% høyere enn for tilsvarende periode året før, og endte på 4,6 mrd.kr. Kostnadene steg enda kraftigere, slik at skadeprosenten økte fra 84,9 til 90,5 og driftskostnadsprosenten økte fra 28,7 til 29,1. Combined ratio endte dermed på 119,6. Dette medførte et resultat av teknisk regnskap på -478 mill.kr.

Netto finansinntekter økte med 16%, eller 194 mill.kr., slik at resultat av ordinær virksomhet endte på 450 mill.kr., en nedgang på 25%.

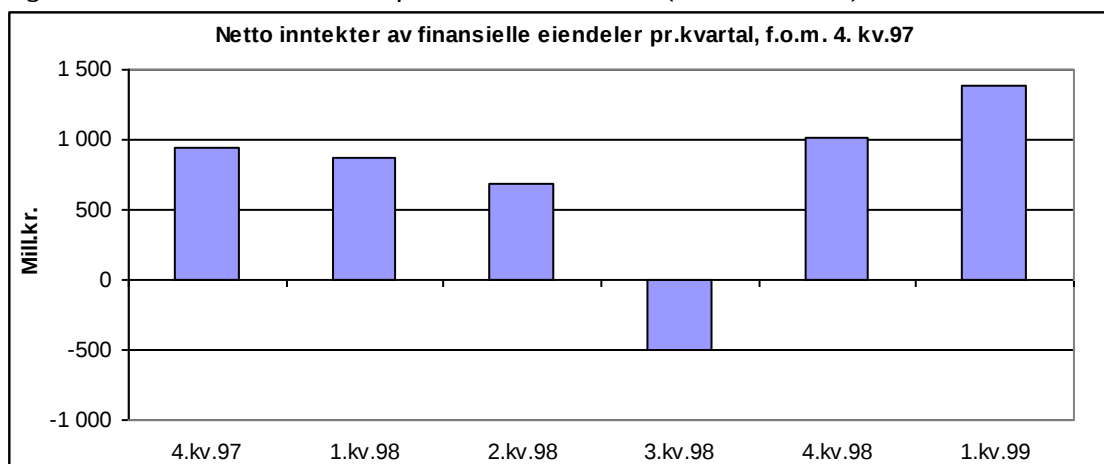
I figur 5.1.3 vises utviklingen de siste fire år (første-kvartalstall) av resultat av ordinær virksomhet, samt de to underkomponenter resultat av teknisk regnskap (ekskl. allokert investeringsavkastning) og netto finansinntekter.

Figur 5.1.3 Komponenter i resultat av ordinær virksomhet. Skadekonsernene samlet

I det skadekonsernene stadig opplever svake resultater av det tekniske regnskap vil de være avhengig av høye inntekter fra finansielle eiendeler for å kunne opprettholde lønnsomheten. I figur 5.1.4 vises utviklingen i netto finansinntekter for de siste seks kvartaler.

Figur 5.1.4 Netto inntekter av finansielle eiendeler (Skadekonsern)

I tabell 5.1.3 vises utviklingen i erstatninger og driftskostnader sett i forhold til premieinntekter, samt summen av disse, combined ratio.

Tabell 5.1.3 Skader og driftskostnader i forhold til premieinntekter

	Skadeprosent				Driftskostnadsprosent				Combined ratio			
	1.kv.96	1.kv.97	1.kv.98	1.kv.99	1.kv.96	1.kv.97	1.kv.98	1.kv.99	1.kv.96	1.kv.97	1.kv.98	1.kv.99
Sum tre skadekonsern	84,8	86,5	84,9	90,5	27	27,8	28,7	29,1	111,8	114,3	113,6	119,6

Balansestruktur

Skadekonsernene samlet hadde ved utløpet av første kvartal 1999 redusert beholdningen av obligasjoner/sertifikater med 9,7% sett i forhold til året før. Mengden utlån var også kraftig redusert (ned 18,7%).

Tabell 5.1.4 oppsummerer utviklingen i utvalgte aktivaposter i forhold til forvaltningskapital.

Tabell 5.1.4 Aktivaposter i prosent av forvaltningskapital

	Sum tre Skadekonsern	
	1.kv.99 %	1.kv.98 %
Bygninger og faste eiendommer	6,8	6,0
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (korts.plasseringer)	15,7	15,4
Obligasjoner og sertifikater	34,5	38,8
Utlån	5,3	6,6
Forvaltningskapital (Mill.kr.)	47 246	46 522

I tabell 5.1.5 er det tatt hensyn til at finansielle omløpsmidler ifølge ny regnskapslov skal føres til markedsverdi, slik at utenlandsandelene er beregnet ut ifra markedsverdier også for de historiske dataene.

Tabell 5.1.5 Utviklingen i verdipapirbeholdningenes utenlandsandel

(Tall i %)	1997	1.kv.98	2.kv.98	3.kv.98	1998	1.kv.99
Aksjer	35,9	34,6	41,9	43,8	49,8	51,4
Obligasjoner (kortsiktige)	27,4	31,2	30,8	32,2	38,2	35,0

Alle konsernene tilfredsstiller kravene til kapitaldekning etter første kvartal 1999. Kapitaldekningen er noe redusert for alle tre (i forhold til første kvartal 1998). Ansvarlig kapital er økt med 6% på årsbasis for konsernene under ett, mens økningen siden årsskiftet er 0,5%.

5.2 Livsforsikring

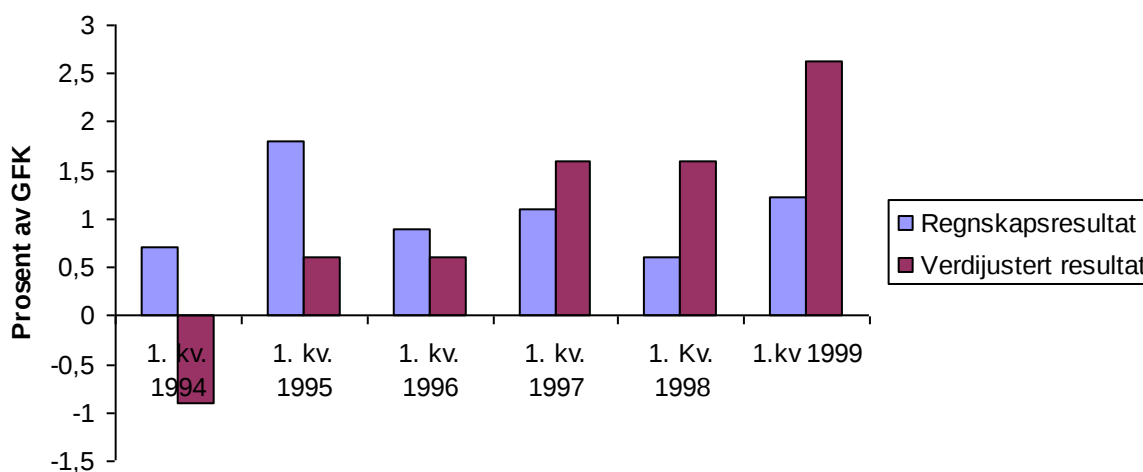
Ved utgangen av 1. kvartal 1999 var det 10 tradisjonelle livselskaper og 6 selskaper med konsesjon til å drive livsforsikring med investeringsvalg. Tallene nedenfor omfatter samtlige tradisjonelle livselskaper med unntak av Nordenfjeldske Livsforsikring som fortsatt har svært liten aktivitet. Livsforsikring med investeringsvalg vil bli omtalt i eget avsnitt.

Grunnet problemer med omlegging av rapportering i henhold til ny regnskapslov, og for å få sammenlignbarhet mellom hovedposter i resultatet for 1. kvartal 1999 og tilsvarende poster i kvartalsresultatet for 1. kvartal 1998, er tall for 1. kvartal 1999 omarbeidet¹. Dette berører i hovedsak oppstillingsplanens post 2 i resultatregnskapet "Inntekter fra finansielle eiendeler".

Resultat

Livselskapenes resultater før fordeling til forsikringskunder og skatt i første kvartal 1999 er 4,1 mrd. kroner, som utgjør 1,3 prosent (ikke annualisert) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Resultatet for samme periode i fjor var 1,7 mrd. kroner, som svarte til 0,6 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Økningen i resultat skyldes i hovedsak livselskapenes ekstraordinære inntekter som skriver seg fra oppskrivning av fast eiendom.

Figur 5.2.1: Regnskapsmessig og verdijustert resultat i % av GFK 1. kvartal 1998 – 1. kvartal 1999

Utviklingen i verdipapirmarkedene har stor betydning for livselskapenes resultater og endringer i selskapenes kursreguleringsfond. I 1998 hadde man en negativ utvikling i de norske verdipapirmarkedene, i motsetning til de internasjonale aksjemarkedene som økte med 19 prosent. Mot slutten av fjoråret synes denne negative trenden i det norske markedet å være

¹ Omarbeidelsen innebærer at post 2. "Inntekter fra finansielle eiendeler" er redusert med oppstillingsplanens post 11. "Til/fra kursreguleringsfond", samt post 2.3 "Verdireguleringer av bygninger og andre faste eiendommer".

snudd, og totalindeksen på Oslo Børs steg i løpet av 1. kvartal 1999 med 11,7 prosent som svarer til oppgangen i det internasjonale markedet i samme periode. Den korte norske renten falt med 1,7 prosentpoeng i 1. kvartal 1999, mens den lange renten falt marginalt.

Det verdijusterte resultatet, som inkluderer endringer i kursreguleringsfond, gir et bilde som er ganske forskjellig fra regnskapsresultatet. Verdijustert resultat før tildeling til kunder og skatt er for 1. kvartal 1999 på 8,5 mrd. kroner, hvilket utgjør 2,7 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 4,4 mrd. kroner og 1,6 prosent for tilsvarende periode i 1998. Den store forskjellen mellom regnskapsmessig og verdijustert resultat skyldes økning i verdien av livsforsikringsselskapenes portefølje av urealiserte verdipapirer i første kvartal 1999.

Tabell 5.2.1 under viser utviklingen i sentrale resultatposter. Premieinntektene i årets første kvartal viser en reduksjon på 9,3 prosent fra samme periode i fjor. Tallene er korrigert for effekten av flytting av ordninger som medfører at hele premiereserven føres som premieinntekt i mottagende selskap.

Tabell 5.2.1: Resultatposter

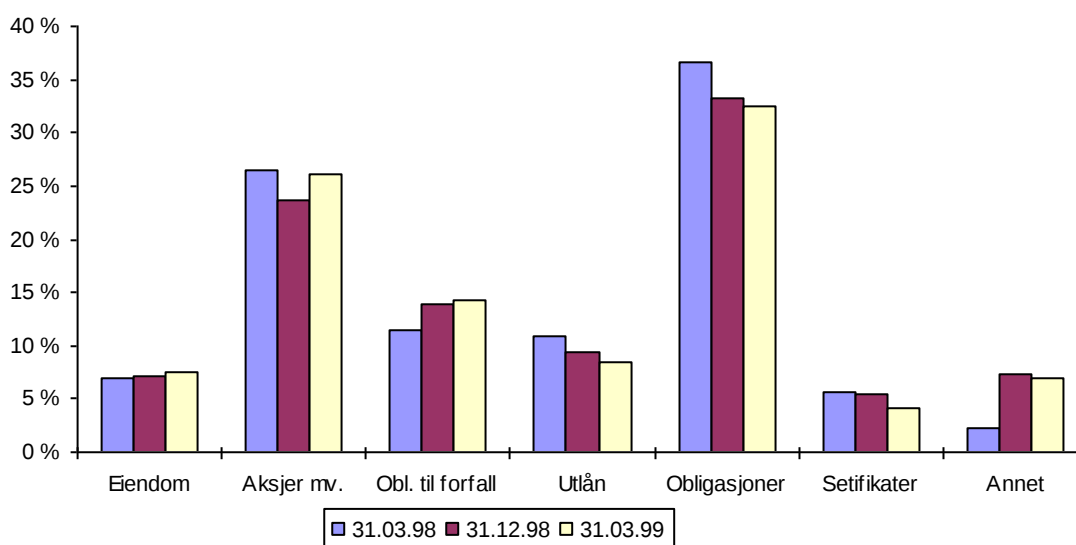
RESULTAT				
Mill. kr.	31.03.99	% av GFK	31.03.98	% av GFK
Premieinntekter	9 578	3,0	9 768	3,5
herav overføring av premiereserve mv. fra andre	1 661	0,5	1 044	0,4
Netto inntekter fra finansielle eiendeler	6 049	1,9	5 156	1,9
herav netto gevinst ved realisasjon	2 552	0,8	1 541	0,6
Erstatninger	6 124	1,9	5 788	2,1
herav overføring av premiereserve mv. til andre	2 073	0,7	2 161	0,8
Endringer forsikringsmessige avsetninger, ekskl. tilleggsavsetn.	5 663	1,8	4 417	1,6
Forsikringsrelaterte driftskostnader og administrasjonskostnader	797	0,3	735	0,3
Andre inntekter/kostnader	1 575	0,5	97	0,0
Resultat før tildeling til kunder og skatt	4 105	1,3	1 699	0,6
Endring i kursreguleringsfond	4 423		2 658	
Verdijustert resultat før tildeling til kunder og skatt	8 528	2,7	4 357	1,6
Nye tilleggsavsetninger	513		2 383	
Midler tilført forsikringkunder	3 618		1 358	
Skattekostnad	43		9	
Overskudd før skatt	-26	0,0	-2 042	-0,7

Det er en liten netto fraflytting fra livselskapene til pensjonskassene på 412 mill. kroner (svarende til 0,1 prosent av forsikringsmessige avsetninger). I samme periode i fjor var det en netto fraflytting på 1117 mill. kroner. Det er fortsatt liten flytteaktivitet selskapene i mellom.

Balansestruktur

Livselskapenes forvaltningskapital har økt med 9 prosent fra utgangen av 1. kvartal 1998, og utgjør omlag 326 mrd. kroner ved utgangen av 1. kvartal 1999. Selskapenes samlede aktivaallokering viser at det har vært en moderat økning i plasseringer i eiendom og obligasjoner som holdes til forfall, samt en moderat nedgang i plasseringer i utlån, obligasjoner og sertifikater. Plasseringer i aksjer er tilnærmet uforandret. Figur 5.2.3 nedenfor viser utviklingen i livselskapenes sentrale balanseposter for perioden 31.03.98 til 31.03.99.

Figur 5.2.2: Utvikling i sentrale balanseposter (i % av FK) fra 31.03.98 til 31.03.99

Aksjer og andeler

Markedsverdien av livselskapenes totale aksjebeholdning var ved utgangen av 1. kvartal 1999 85,4 mrd. kroner, hvilket svarer til 26,2 prosent av selskapenes samlede forvaltningskapital, mot 79 mrd. kroner og 26,4 prosent ett år tidligere.

Utviklingen i beholdningen av kortsiktige aksjer i perioden 1. kvartal 1998 til 1. kvartal 1999 er gjengitt i tabell 5.2.2 nedenfor. Tabellen viser at livselskapene fremdeles sitter med en stor andel utenlandske aksjer, selv om den prosentvise andelen har gått noe ned i forhold til andelen ved utgangen av 1998.

Tabell 5.2.2: Verdipapirbeholdning (omløpsmidler), samt andel utenlandske verdipapirer

Mill. kroner	1. kv. 1998	2. kv. 1998	3. kv. 1998	4. kv. 1998	1. kv. 1999
%					
Aksjer	76 200	79 539	62 407	70 881	76 988
utenlandsandel	49 %	53 %	58 %	61 %	59 %
Obligasjoner	112 460	110 237	108 978	104 231	107 276
utenlandsandel	39 %	40 %	40 %	40 %	43 %

Obligasjoner

Livselskapenes obligasjonsbeholdning som ikke er til varig eie ble redusert fra 37,6 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen av 1. kvartal 1998, til 32,9 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen av 1. kvartal 1999. Utenlandsandelen av obligasjoner som ikke er til varig eie var ved utgangen av 1. kvartal 1999 på 43 prosent mot 39 prosent ett år tidligere. Fem selskaper har ikke rapportert plasseringer i utenlandske obligasjoner.

Obligasjoner som holdes til forfall

Obligasjoner som holdes til forfall utgjorde 14,2 prosent av samlet forvaltningskapital ved utgangen av 1. kvartal 1999, etter å ha økt fra 34 til 46 mrd. kroner fra utgangen av 1. kvartal 1998 til utgangen av 1. kvartal 1999.

Utlån

Livselskapenes samlede utlån ved utgangen av 1. kvartal 1999 utgjorde 9 prosent av total forvaltningskapital, mot 11 prosent ved utgangen av 1. kvartal 1998.

Soliditet

Samtlige livselskaper oppfyller kapitaldekningskravet på 8 prosent ved utgangen av 1. kvartal 1999. I samme periode har livselskapene rapportert en ansvarlig kapital på 13,8 mrd. kroner, tilleggsavsetninger på 12,9 mrd. kroner samt kursreguleringsfond på 7 mrd. kroner. Til sammen utgjør dette 10,4 prosent av samlet forvaltningskapital. Ved utgangen av 1998 var det samme forholdstallet 11,1 prosent.

Livsforsikring med investeringsvalg

Det er i alt seks selskaper med konsesjon til å tilby livsforsikring med investeringsvalg (unit linked). Total forvaltningskapital ved utgangen av 1. kvartal 1999 var 2 274 mill. kroner.

Resultatet pr. 1. kvartal 1999 viste et underskudd samlet sett på 2 mill. kroner, mot et underskudd på 3 mill. kroner ett år tidligere. Samtlige selskaper hadde underskudd eller nullresultat pr. 1. kvartal. Totale premieinntekter var 354 mill. kroner.

Av selskapenes forvaltningskapital var 62 prosent plassert i aksjer og andeler ved utgangen av 1. kvartal 1999. Det er en økning fra 53 prosent ved utgangen av 1. kvartal 1998. Andelen obligasjoner og obligasjonsfond utgjør 11 prosent, som er en økning på 4 prosentpoeng fra utgangen av 1. kvartal 1998.